

WYBRANE ULGI I UPRAWNIENIA DLA OSOBY O LEKKIM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Niniejsza broszura stanowi jedynie materiał informacyjny i pomocniczy - nie stanowi oficjalnego źródła prawa.

Stan prawny na dzień: 01 stycznia 2021 r.

I. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Zasilek okresowy - przysługuje m.in. ze względu na niepełnosprawność. Zasilek ten uzależniony jest od spełniania przez osobę niepełnosprawną kryterium dochodowego. Kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 701 zł. Kryterium dochodowe rodziny stanowi iloczyn kwoty kryterium dochodowego (czyli kwoty 528 zł) i liczby osób w rodzinie.

II. ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Poradnictwo specjalistyczne - w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

Pomoc w formie usług opiekuńczych/specjalistycznych usług opiekuńczych - przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego bądź na wniosek innej osoby - za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia wydaje się po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego.

III. REHABILITACJA ZAWODOWA

Dodatkowa przerwa w pracy

Osoba niepełnosprawna ma prawo do dodatkowej przerwy w pracy na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek. Czas przerwy wynosi 15 minut i jest wliczany do czasu pracy. Dodatkowa przerwa nie narusza prawa do 15 minutowej przerwy wynikającej z ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2020 poz. 1320 z późn. zm.).

Czas pracy osoby niepełnosprawnej nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo.

Osoba niepełnosprawna nie może być zatrudniona na porze nocnej i godzinach nadliczbowych.

III. REHABILITACJA ZAWODOWA CD.

Wyjątek stanowią:

- 1) osoby zatrudnione przy pilnowaniu;
- 2) osoby zatrudnione, które na swój wniosek - po przeprowadzeniu (*i wyrażeniu zgody*) przez lekarza - badania profilaktycznego - wyrażą na to zgodę.

Stosowanie (skróconych) norm czasu pracy nie powoduje obniżenia wysokości wynagrodzenia.

Osoby niepełnosprawne – bezrobotne

Osoba niepełnosprawna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnienia ma prawo korzystać z usług lub instrumentów takich jak np.:

- 1) szkolenia, których celem jest zwiększenie szans na uzyskanie zatrudnienia, podwyższenie dotychczasowych kwalifikacji zawodowych lub zwiększenia aktywności zawodowej;
- 2) doradztwa zawodowego - osoby niepełnosprawne, które chcą skorzystać z form aktywizacji zawodowej w urzędzie pracy odbywają spotkanie z doradcą zawodowym, aby ocenić czy potencjalną efektywność tego wsparcia na przykład: czy planowana działalność gospodarcza ma szanse utrzymać się na lokalnym rynku pracy.

Szczegółowe informacje i zasady korzystania z form wsparcia można uzyskać w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Osoby niepełnosprawne bezrobotne mogą również otrzymać ze środków Funduszu (PFRON) jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej w wysokości określonej w umowie zawartej ze starostą, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia, jeżeli osoba taka nie otrzymała bezzwrotnych środków publicznych na ten cel.

IV. FORMY AKTYWNOŚCI WSPOMAGAJĄCEJ PROCES REHABILITACJI I SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Turnusy rehabilitacyjne - to zorganizowana forma aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku. Ich celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, m.in. przez nawiązywanie i poszerzanie kontaktów społecznych, rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu. Turnusy rehabilitacyjne odbywają się w grupach zorganizowanych liczących nie mniej niż 20 uczestników o podobnych potrzebach w zakresie (...)

IV. FORMY AKTYWNOŚCI WSPOMAGAJĄCEJ PROCES REHABILITACJI I SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH CD.

(...) rehabilitacji ze względu na rodzaj niepełnosprawności. Trwają co najmniej 14 dni. Każda grupa turnusowa ma opracowany program rehabilitacji odpowiedni do schorzeń uczestników, realizowany przy udziale kadry specjalistów. Dofinansowanie do pobytu (z wyjątkami) wynosi 25% przeciętnego wynagrodzenia. W przypadku osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w zakładzie pracy chronionej wynosi 20% przeciętnego wynagrodzenia. W przypadku szczególnie trudnej sytuacji życiowej osoby niepełnosprawnej, dofinansowanie może zostać podwyższone do 40% przeciętnego wynagrodzenia. Natomiast w przypadku ograniczonych środków finansowych w danym roku w stosunku do istniejących potrzeb, PCPR może obniżyć wysokość dofinansowania, nie więcej jednak niż o 20% kwot, o których mowa w tabeli, albo przyjęć zasadę przyznawania dofinansowania raz na dwa lata.

Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - dofinansowanie ze środków PFRON. Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ujęte są w katalogu, który jest załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1267 z późn. zm.). Znajdą tam Państwo limity finansowania każdego przedmiotu w ramach ubezpieczenia pokrywanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ) oraz wysokość udziału własnego wnioskodawcy w kosztach zakupu. Jeżeli potrzebują Państwo pomocy finansowej na pokrycie dopłaty do zakupu, należy zwrócić się do PCPR-u, który udzieli dofinansowania ze środków PFRON.

Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny - jest to sprzęt zalecony przez lekarza niezbędny do rehabilitacji w warunkach domowych, który nie jest objęty ubezpieczeniem zdrowotnym. Nie ma określonego katalogu sprzętów rehabilitacyjnych. PCPR może udzielić dofinansowania na sprzęt na wniosek osoby niepełnosprawnej poparty zaleceniami lekarza prowadzącego.

V. ULGA REHABILITACYJNA

Ulga rehabilitacyjna przysługuje: osobie niepełnosprawnej lub podatnikowi mającemu na utrzymaniu osobę niepełnosprawną na cele rehabilitacyjne oraz cele związane z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych. Przy czym osoba niepełnosprawna pozostająca na utrzymaniu podatnika – to osoba niepełnosprawna, której roczny dochód nie przekracza (...)

V. ULGA REHABILITACYJNA CD.

(...) dwunastokrotności renty socjalnej (w wysokości obowiązującej w grudniu roku podatkowego), będąca dla podatnika: współmałżonkiem, dzieckiem własnym, dzieckiem przysposobionym, dzieckiem obcym przyjętym na wychowanie, pasierbem, rodzicem, rodzicem współmałżonka, rodzeństwem, ojczymem, macochą, zięciem lub synową. Przy czym do dochodów osoby niepełnosprawnej nie zalicza się świadczenia uzupełniającego, zasiłku pielęgnacyjnego oraz alimentów na rzecz dzieci: 1) małoletnich; 2) bez względu na ich wiek, które zgodnie z odrębnymi przepisami otrzymywały zasiłek (*dodatek*) pielęgnacyjny lub rentę socjalną; 3) dorosłych do ukończenia przez nie 25. roku życia, uczących się w szkołach, o których mowa w przepisach o systemie oświaty i przepisach o szkolnictwie wyższym obowiązujących także w innych niż Polska państwach, jeżeli w roku podatkowym nie uzyskały dochodów podlegających opodatkowaniu według skali podatkowej lub dochodów z kapitałów pieniężnych opodatkowanych jednolitą 19% stawką podatku lub uzyskały przychody w ramach ulgi dla młodych, w łącznej wysokości przekraczającej 3089 zł, z wyjątkiem renty rodzinnej. Wydatki uprawniające do odliczeń dzielą się na: **Wydatki nielimitowane** - odliczeniu podlega cała wydatkowana kwota. Są to wydatki poniesione m.in.: na: 1) adaptację i wyposażenie mieszkań oraz budynków mieszkalnych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności; 2) przystosowanie pojazdów mechanicznych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności; 3) zakup i naprawę indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, z wyjątkiem sprzętu gospodarstwa domowego; 4) zakup wydawnictw i materiałów (*pomocy*) szkoleniowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności; 5) odpłatny pobyt na turnusie rehabilitacyjnym; 6) odpłatny pobyt na leczeniu w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego, pobyt w zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz odpłatność za zabiegi rehabilitacyjne; 7) opłacenie tłumacza języka migowego; 8) kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej; 9) odpłatny, konieczny przewóz na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne: karetką transportu sanitarnego; 10) odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego związane z pobytem: na turnusie rehabilitacyjnym, w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego, zakładach rehabilitacji leczniczej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych, na koloniach i obozach dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. (...)

V. ULGA REHABILITACYJNA CD.

Wydatki limitowane - kwotę przysługującego odliczenia oblicza się z uwzględnieniem „górnego” lub „dolnego” limitu kwotowego. Należą do nich wydatki poniesione na: 1) utrzymanie psa asystującego, o którym mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 426 z późn. zm.) tj.: odpowiednio wyszkolonego i specjalnie oznaczonego psa, który ułatwia osobie niepełnosprawnej aktywne uczestnictwo w życiu społecznym – maksymalna kwota odliczenia w roku podatkowym wynosi 2280 zł; 2) używanie samochodu osobowego stanowiącego własność podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną albo dzieci niepełnosprawne, które nie ukończyły 16. roku życia – maksymalna kwota odliczenia w roku podatkowym wynosi 2280 zł; 3) leki, jeśli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna stosować określone leki stale lub czasowo. W tym przypadku odliczeniu podlegają wydatki w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy wydatkami faktycznie poniesionymi w danym miesiącu a kwotą 100 zł.

Odliczeniu nie podlegają wydatki (*chociażby wymienione w katalogu*), które w całości zostały sfinansowane ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, zakładowego funduszu aktywności, PFRON lub ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych albo w całości zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie.

VI. ULGOWE BILETY DO MUZEÓW NARODOWYCH

- na podstawie legitymacji dokumentującej stopień niepełnosprawności osobom niepełnosprawnym przysługuje ulga w opłacie za wstęp do muzeum.

VII. 50 % ULGA W OPŁACIE PASZPORTOWEJ

- 50% ulga w opłacie za wydanie paszportu przysługuje osobom niepełnosprawnym, a także współmałżonkom tych osób, pozostającym na ich wyłącznym utrzymaniu.

VIII. ULGOWE PRZEJAZDY ŚRODKAMI PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO

Do ulgi **78%** przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego oraz autobusowego są uprawnione: niepełnosprawne dzieci i młodzież (*do 24-go roku życia lub studenci do 26-go roku życia*), a także jedno z rodziców lub opiekun.

Uprawnienie to obejmuje wyłącznie przejazd z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, (...)

VIII. ULGOWE PRZEJAZDY ŚRODKAMI PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO

(...) placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny i z powrotem.

IX. ULGOWE PRZEJAZDY KOMUNIKACJĄ MIEJSKĄ (ZTM)

Do przejazdów bezpłatnych uprawnione są dzieci i młodzież niepełnosprawne do 18-go roku życia, na podstawie legitymacji osoby niepełnosprawnej oraz opiekun wyżej wymienionej osoby tylko w przypadku, gdy towarzyszy tej osobie w podróży – na podstawie dokumentu poświadczającego uprawnienia osoby niepełnosprawnej. Uprawnienie dotyczy tylko jednej osoby będącej opiekunem osoby niepełnosprawnej.

WAŻNE ADRESY ORAZ TELEFONY:

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Będzinie (PZOoN)

ul. Ignacego Krasickiego 17
42-500 Będzin
Telefon: (32) 368-08-04

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Śląskim (WZOoN)

ul. Powstańców 41a
40-024 Katowice
Telefon: (32) 207-78-15

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Będzinie (PCPR)

ul. Ignacego Krasickiego 17
42-500 Będzin
Telefon: (32) 267-81-08

Powiatowy Urząd Pracy w Będzinie (PUP)

ul. Ignacego Krasickiego 17
42-500 Będzin
Telefon: (32) 729-59-41

Urząd Skarbowy w Będzinie (US)

ul. Józefa Retingera 1
42-500 Będzin
Telefon: (32) 762-77-00

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie (MOPS)

ul. 11 Listopada 1
42-500 Będzin
Telefon: (32) 296-21-31

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeladzi (MOPS)

ul. 17 Lipca 27
41-250 Czeladź
Telefon: (32) 265-14-42

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojkowicach (MOPS)

ul. Jana III Sobieskiego 125
42-580 Wojkowice
Telefon: (32) 769-50-80

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławkowie (MOPS)

ul. Kościelna 11
41-260 Sławków
Telefon: (32) 260-82-28

Ośrodek Pomocy Społecznej w Siewierzu (OPS)

ul. Żwirki i Wigury 16
42-470 Siewierz
Telefon: (32) 649-94-90

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobrownikach (OPS)

ul. Kościuszki 25C
42-584 Dobieszowice
Telefon: (32) 287-78-63

Ośrodek Pomocy Społecznej w Psarach (OPS)

ul. Szkolna 100
42-512 Psary
Telefon: (32) 267-22-62

Ośrodek Pomocy Społecznej w Mierzęcicach (OPS)

ul. Wolności 46A
42-460 Mierzęcice
Telefon: (32) 284-23-83